

Déli Hirlap

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Timișoara-Belváros, Szentgyörgy-tér 4. Telefon: este 9 óráig 2-52, azontúl 10 vagy 2-42. Előfizetési árak külföldön: havonként 110 Lei, negyedévre 330 Lei, félévre 600 Lei és egész évre 1200 Lei vagy ezekkel egyenlő értékű valuta

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. VUCHETICH ENDRE

Előfizetési árak Temesvárott és vidéken kézbesítéssel: havonként 80 Lei, negyedévre 240 Lei, félévre 450 Lei, egész évre 900 Lei. Köztisztviselők és állami nyugdíjasok részére: havonként 60 Lei, negyedévre 180 Lei, félévre 350 Lei, egész évre 700 Lei.

1929 / CSÜTÖRTÖK / SEPTEMBER 12 ÁRA 4 LEI / BUKARESTBEN 5 LEI TIMIȘOARA, V. ÉVF. / 207. SZÁM

A magyaroktól a békét nem kell féltetni – mondta Apponyi Genfben

Genf, szeptember 10.

A népszövetségi közgyűlés évi jelentésének általános vitája során tegnap Apponyi Albert gróf magyar delegátus szólalt fel és nagy figyelemmel kísért beszédet mondott. Fejtegetéseiben a döntőbírósi elv méltóságából indult ki. Ha az államok – mondotta Apponyi – komolyan óhajtnak a háboru eltörlését, akkor okvetlenül gondoskodni kell megfelelő eljárás kidolgozásáról a nemzetközi ellentétek békés elintézésére érdekében. Egyelőre számolni kell a háboru lehetőségével, de jobb a viszályok okait, mint magukat a viszályokat orvosolni. Örömmel veszem tudomásul, hogy a nagyhatalmak is hozzájárultak már a nemzetközi bíróság statutumának záradékához.

Nagy örömmel üdvözölöm a döntőbíráskodás érvényesülését, azonban sajnálom, hogy ehhez az államoknak módjukban áll fentartásokat fűzni. Az ilyen csatlakozás értéke azonban fordul meg, hogy milyen fentartással élnek az államok. Így például fenttarthatják azt, hogy milyen döntőbíráskodás alól veszik ki a békeszerződés értelmében származó ellentéteket és ez teljesen lerontja a csatlakozás értékét. A bírói döntésnek teljes tekintélyt és feltétlen végrehajtást kell biztosítani. Ezen fordul meg a döntőbíráskodás fejlődése. Remélem, hogy a részleges áramlat eltűnik és a nagy, valamint a kis hatalmak egyaránt meghajolnak a döntőbíráskodás ítélete előtt. A kis nemzetek csak akkor tekinthetnek nyugodtan a döntőbíráskodás elé, ha biztosítékot nyernek arra nézve, hogy a nagy hatalmak nem vonják ki magukat az alól.

Apponyi ezután a kisebbségi védelem kérdését érintette és hangoztatta, hogy teljes mértékben csatlakozik Stréssemann két nap előtti fejtegetéséhez. A maga részéről az eljárás legnagyobb hiányát abban látja,

hogy a panaszosok nem szerezhetnek tudomást a válaszokról, amelyeket az érdekelt államok adnak az előterjesztett panaszokra. A leszerelés kérdéssel foglalkozott még Apponyi és vitás pontnak jelölte meg azt, hogy az egyik fél álláspontja szerint előbbrevaló a biztonság, a másik fél álláspontja szerint előbbrevaló a leszerelés, Utalt Briand ama kijelentésére, hogy az államok nagyon szigorúak akkor, amikor saját biztonságukról van szó, de enyhék, ha más államok biztonságát kell megvalósítani.

Nagy hatást keltett Apponyi beszédének az a része, amelyben a következőket mondotta:

— Nem szabad megengednünk, hogy az ifjuság lelkébe gyűlöletet és a háboru szeretetét csepegtessék. Az igazi béke fejlődése csak akkor következhet be, ha a fennálló igazságtalanságokat orvosolják. A nemzetek egymásközi viszonyát az igazság alapján kell helyezni. A békét végeredményben nem az ellentétek szabályozására szolgáló eljárás tökéletesítése, hanem az igazságtalanságok megszüntetése biztosítja. A békét nem kell féltünk magyaroktól féltetni, akik őszintén megmondjuk, hogy elégedetlenek vagyunk és megakarjuk változtatni a mostani állapotokat. Láttam a francia császárság összeomlását, láttam a német uralkodóház bukását és az osztrák-magyar monarchia szétbomlását, pedig ezeket örökéletűeknek tartották. Éppen ezért hiszem, hogy nem maradnak meg a mai európai állapotok sem.

Végül megállapította, hogy az emberiséget a Népszövetség csakugyan előbbrevitte a világbéke megvalósítása felé. Apponyi Albertet beszéde után a népszövetségi delegátusok melegen üdvözölték és szívesen gratuláltak neki.

Utána a svéd és a lett delegátus szólalt fel, akik mindketten a döntőbíráskodásról beszéltek és ezzel a tegnapi ülés véget ért.

ülés véget ért.

Briand francia miniszterelnök tudvaleg felvetette az Európai Egyesült államok eszméjét és diplomáciai reggeli keretében ismertette a népszövetségi delegátusok előtt Páneurópa megvalósítására vonatkozó tervét. Az európai államok szövetségére vonatkozó eszméhez többen szólaltak fel. Henderson nyomatékosan hangoztatta, hogy az európai szövetség semmi esetre sem irányulhat Amerika ellen. Stresemann hosszabb beszédben rámutatott arra, hogy az amerikai Egyesült államok példája nem lehet mértékadó Európára, ahol teljesen más alapon kell majd felépíteni az Európai Egyesült Államok szervezetét. Marinkovics jugoszláv külügyminiszter örömmel üdvözölte az új államalakulás tervét. Hymans belga külügyminiszter gazdaságilag egyesített Európát követel. Briandtól megkérdezték, hogy nem-e volna ajánlatos, a Pán-Európa-ról szóló tárgyalásokba Oroszországot is bevonni. Briand a kérdésre kérdéssel válaszolt:

— Nem eléggé nagyok a nehézségek, még fokozni kellene azokat?

Végül is megbízták Briand miniszterelnököt, hogy szerkessze meg Páneurópa-ra vonatkozó emlékiratát, amelyet azután valamennyi kormány-nak megküld véleményezés végett.

MEGNYILT A GENFI MAGYAR KIÁLLÍTÁS. Genfből jelentik: A magyar kiállítás megnyitása ünnepélyes keretben ment végbe és azon a népszövetségi delegáció tagjai Walkó külügyminiszter, valamint Apponyi Albert gróf vezetésével teljes számban jelentek meg. A kiállításon különösen nagy sikert aratott a festők közül Iványi-Grünwald Béla és Csók István, a szobrászok közül pedig Kisfaludy-Strobl és Pásztor János.

ELEG VOLT A PROVOKÁLÓ MAGATARTÁSBÓL. Bukarestből jelentik: A romániai szociáldemokrata párt központi bizottsága Bukarestben ülést tartott. Az ülésen határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy a kormány minél előbb döntse meg mindazokat, akik a lupényi véres eseményeket provokálják. Egyben követelik, hogy a kormány szüntesse meg azt a provokáló magatartást, amelyet a munkássággal szemben a Resica-művek területén és más nagy ipartelepeken tanúsítanak, mert ezek esetleg a lupényihez hasonló véres incidensekre vezethetnek, amelyekért azok bekövetkezése esetén a szociáldemokrata párt a kormányt viszi felelőssé.

A VADASZERDEI-UT ASZFALTTOZÁSA. A város elhatározta, hogy a Vadaszerdei-utat aszfaltoztatja és az erre vonatkozó árlejtést tegnap tartották meg. Aszfaltozásra kerül hatezernégyszáz négyszögkilométernyi terület és a munkálatokra a nagyenyedi Bitumen-cég és a temesvári Reiber aszfaltozási vállalat pályáztak. Az első 2.700.000, a másik 2.708.200 leierért hajlandó a munkálatot elvégezni. A városi tanács megbízta a mérnökséget, hogy az ajánlatokat vizsgálja meg és csak ennek megtörténte után döntenek arról, hogy a munkálatok elvégzésével kit bíznak meg.

Zsombolyán korán reggel kapható az aznapi **Déli Hirlap**

A vád és védelem csatája kezdetét veszi a nagy kommunista-perben

Temesvár, szep:

A kommunista-per tegnapi tárgyalása az utólag kihallgatni kért tanuk vallomásaival telt el. A tárgyalást fél-tíz órakor nyitotta meg P o p e s c u Péter tanácselnök. A bíróság kihirdette, hogy úgy a vád, mint a védelem által előterjesztett újabb tanukat kihallgatja, kivéve a három doftanai politikai foglyot, akiknek kihallgatását a védelem kérte. Emiatt B ü r g e r Ernő dr. védő semmiségi panaszt jelentett be. Az elnök ezután kihirdette, hogy S e c i u r e a n u Romulusz vezetőügyész kihallgatása, valamint a helyszíni szemle tárgyában és az ügyész által javasolt katonai fegyverés orvosszakértő meghallgatása ügyében utóbb hozza meg döntését.

A temetkezési vállalat alkalmazottjai

Az első tanu Filipovics József, a városi temetkezési vállalat alkalmazottja. Elmondotta, hogy április hetedikén reggel nyolc óra után megjelent az otthonban, hogy Fónagy holttestét elszállítsák. Először nem találta Müllert, aki később jött és ekkor Müller azt válaszolta neki, hogy nincsenek a holttest kiadására. Ezután a nagyteremből valaki azt kiáltotta magyarul, hogy ne vigyék el a halottat, mert vér fog folyni. Ezeket jelentette Pacurariu igazgatónak.

Patrascanu védő: Volt írásbeli parancsa az elszállításra?

Filipovics: A főorvos adott arra szóbeli utasítást.

Müller: Hogyan beszélhettem velem, hiszen csak tíz óra után jöttem az otthonba. Először érkezett Filipovics, utóbb Perian és én akkor még nem voltam az otthonban.

Filipovics megmarad állítása mellett, hogy Müllerral beszélt. Vallomására esküt tett.

Pandurescu György, a temetkezési vállalat volt diszítője, Filipovicsal ment az otthonba, azonban a tárgyalásokban nem vett részt. Jelen téktelen vallomást tett.

Adam György és Cucu Romulusz rendőröket a bíróság nem hallgatta ki, mert a tanukihallgatások folyamán a tárgyalási teremben tartózkodtak.

Müller — az elnök

Stefan Miklós rendőr azt vallja, hogy ő a munkásotthon ajtaja előtt állt. Müller elnöktől két lépésnyire. Müllert különben állandóan elnöknek titulálja. Amikor Müllert és társait az ajtó elől elvitték, egy-egy lövést hallott, utána sortüzet adtak.

Nicolau ügyész: Nem látta, vajon rendőr bejutott az otthonba?

Tanu: Csak az ajtóban láttam rendőrt, bemenni nem.

Ardelean Mihály rendőr a következő tanu kijelenti, hogy a Lloyd sarkán teljesített szolgálatot és így az eseményekről nem tud semmit.

Galea Péter rendőr a következő tanu. Kijelentése szerint az egész idő alatt közvetlenül az otthon ajtaja előtt állt.

Látta, amikor Cumpanas rendőrtiszt az ajtó közé szorult és onnan kihúzták.

Nicolau ügyész: Perian rendőrigazgatót és Craciun komiszárt nem látta az otthonba nyomolni.

— Mellettem álltak, egyik sem ment be.

Patrascanu védő: Amikor Cum-

A veszedelmes kommunista

Diaconescu Miklós esendőrhadnagy az otthon elé vezényelt két esendőrszakasz parancsnoka volt a következő tanu. Elmondotta, hogy a munkások a vezetőügyész felszólítása után énekelni kezdtek és kitűzték a vörös zászlót az otthon ormára. Előbb rendőrök, utóbb esendőrök nyomultak az otthon ajtaja ellen. Amikor ő az ajtó előtt állott, átadtak neki egy munkást, hogy az veszedelmes kommunista, ezt két esendőrrel a rendőrségre kísértette. Hallott két lövést belülről.

Nicolau ügyész: Amikor a lövést hallotta, a rendőrség már az otthon ajtajánál volt?

Diaconescu: Abban a pillanatban érkezett oda.

Nicolau ügyész: Revolvért látott a rendőrök kezében?

Asszonyok és gyermekek a munkásotthon kapujában

Nagy Hugó: A sortüz előtt a kapuban látott gyermekeket és asszonyokat?

— Igen. Nagyon féltek.

Nicolau ügyész: Nem volt ott a vezér, aki bátorítsa őket.

Bürger Ernő védő: A szabályzat azt írja elő, hogy azonnal használják a fegyverüket?

Elnök: Hogy mit ír elő a szabályzat, arról meggyőződhetik. Tulmegy azon a határon, amelyet a védelem a

panaszt kihúzták, az nem húzott magával egy munkást?

— Nem.

— Amikor a sortüzet adták, akkor is ott állt az ajtó előtt? Nem félt, hogy agyonlővik?

— Mindegy volt.

Tanu vallomására esküt tett.

Diaconescu: Nem. Kezükbe és vállukkal feszítették az ajtót.

Patrascanu védő: Mikor lött a hadsereg?

— A sortüz akkor hangzott el, amikor a rendőrség és a esendőrség az otthon ajtaja elől félrevonult.

— Amikor Careiman esendőr megsérült, már a rendőrség használta fegyverét?

— Igen.

— Mindenkit őrizetbe vettek, aki az otthonban volt?

— Természetesen.

Zissu védő: Amikor azt a veszélyesnek jelzett kommunistát átadták, már elhangzott a lövés?

— Igen. Lőttek belülről is és a rendőrség is lött.

maga részére megkövetelhet.

A hadnagy ezután vallomására letette az esküt.

A bíróság most szünetet rendelt el, majd Ciotaru János, Fáskerly Tibor és Mack Miklós komiszárt, az új tanukat szólítja az elnök. Egy sines jelen. Végre Saguna Konstantin detektív kihallgatására kerül a sor. Saguna csak addig volt ott, amíg Müllert és társait elvitték. Jelenléktelen vallomást tesz.

Kép a világháborúból

A következő tanu Weil Árpád lapszerkesztő volt. Weil elmondotta, hogy a lövöldözés után ért az otthon elé és az ajtótól 15–20 lépésnyire állott. Amikor a munkások megadták magukat, azok eltávolították a torlaszokat és néhány rendőr bement az otthonba. A megadás után a gyermekek, asszonyok egyenként jöttek az otthonból, míg a karhatalom az otthon előtt rajvonásban állott fel. Olyan képet nyújtott, mintha az egész a leghe-

vesebb olasz ütközet idején a Monte San Gabrielen lenne.

Elnök: Tartózkodjék a kommentároktól.

— Aki csak kijött az otthonból, mindenkit megütöttek, mindenkit végigtapogattak.

Patrascanu védő: Hogy mentek ki a gyermekek, asszonyok, lányok?

Weil: Felemelt kezekkel és a gyermekeket is megmotoszták.

Patrascanu: Aki az otthonban

volt, azokat mind őrizetbe vették?

— Nem jöhetett onnan senki ki, hogy el ne fogják. Mindent jól láttam, a kordonon belül álltam.

Bürger Ernő dr.: A megmotosztás után elengedtek valakit?

— Nem. Kordonban a rendőrségre vitték őket.

Bottez: Kértek öntől igazolványt?

— Tudták, hogy újságíró vagyok. Ismernek.

Nicolau ügyész. Látott ügyvédet is a kordonon belül?

— Sokkal ekszponáltabb hely volt az. Oda nem jött ügyvéd.

Weil Árpád szerkesztő vallomására esküt tett.

Új tanukat jelentenek be

Ezután a bíróság Mack Miklós komiszárt hallgatta ki. Nem tud semmiről semmit és Flusu őrmester kezében sem látott revolvért. A már ismert tényeket mondotta el.

Müller: Emlékszik a tanu arra, amikor bejött a cellába a rendőrségen, azt mondotta, hogy örül, végre egyszer jól elverték?

Mack: Erre nem emlékszem.

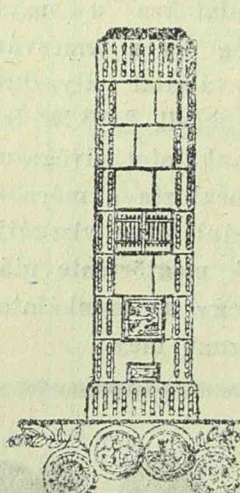
Mack vallomására esküt tett.

Nagy Hugó dr. védő Pogány László szerkesztőnek tanukénti kihallgatását kérte, aki jelen volt az otthonban tartott házkutatásnál. Nicolau ügyész pedig Popovici Györgyné kihallgatását kívánta, aki a nőket a rendőrségen megmotosztotta. A bíróság felfüggesztette a tárgyalást és szünet után az elnök kihirdette a döntést, hogy Pogány és Popoviciné kihallgatását nem rendeli el.

Az elnök ezután bejelenti, hogy szerdán reggel a bíróság kihallgatja Fáskerly Tibort és Ciotariu Jánost, majd dönt a katonai szakértők és Seciureanu Romulusz vezetőügyész kihallgatása, valamint a helyszíni szemle kérdésében. Az elnök a tárgyalást egy órakor ma reggel kilenc órára halasztotta el. A bizonyítási eljárás minden valószínűség szerint ma befejeződik és holnap a perbeszédre kerül a sor.

Pucher András Cserépkályahagyár

Timișoara-Iosefin
Strada L. C. Bratianu No. 6
Józsefváros, Uri-utca.

Állandó nagy raktár
Cserépkályha és kandallókban
Tűzhely és tűzhelycserépek
fehér és különböző más színekben
Fayence-falburkolati lapok
Keramik-padlólapok
Chamottetegla és 2358 Chamottetegla

Nagy árleszállítás az ELBE

Harisnyaházban a világhírű Adesgő 48. ajour Selyemharisnya
LEI 235—

az
ELBE

Harisnyaházakban

Timisoara IV., Bul. Berthelot 21 (a rom. kath. templommal szemben)

Temesvár
Cluj
Marosvásárhely
Brassó

Nagyszeben
Nagyvárad
Arad
Dej

Szatmár
Baia-Mare
Lugos
Déva

Sokmillió kárt okozott a turreverini állomástönk a vasutnak, ezért fegyelmi bíróság elé kerül

Temesvár, szept. 11. Az a tisztviselő, amelyet Vidrighin vasuti vezérigazgató az államre vet fényt, ha csak számos vasúti főtisztviselőnek milvelel. A vezérigazgató megbízásán a turreverini állomástönk célja a vasutnál rendet teremtésén.

A vizsgálatot Popescu Grigore, aki önhatalmú beruházásokkal nagyban megkárosította.

A vizsgálatot Popescu Grigore, aki önhatalmú beruházásokkal nagyban megkárosította. Engedélyt kért, hogy a lakást építsen, azonban az engedélyben megkötött feltételek között hajította végre. Személyesen az országút másik oldalán épített magának, ahol a fűtőházat könnyen el lehetett érni.

Grigore a régi vasuti műhelyt megelégedve elhagyta, új műhelyt épített. A befogott, még mielőtt az engedélyt megérkezett volna. Szorították a kiszemelt területen munkák elvégzése után megkapott területet építettek bele. Mikor az engedélyt már a föld színe fölött járni kezdett meg a felterjesztés. Ebben a válaszban az igazgató a legszigoribban tiltotta meg a vasuti műhely megépítését.

Építkezést abba is hagyták és annak még a nyomait is eltávolították, az egész területet vastag réteggel behintették salakkal és szénporral.

Popescu Grigore egy kitérő vágánnyal is. A kitérő vágányt saját elhatározása alapján építette meg és amikor az építkezés kiderült, hogy az egész munkát meg kellett végezni. Erre az egész vágányt betemették törmelékkel. Ezenkívül még számos kisebb-nagyobb beruházást és építkezést is végzett Popescu Grigore, amelyekre semmi szükség nem volt és amelyekre nem kérte ki az engedélyt.

A lefolytatott vizsgálat mindezekről terjedelmes jegyzőkönyvet szerkesztett, amelyből kiderül, hogy Popescu Grigore több millióra rugó fölösleges kiadásokat okozott az államvasutaknak.

Az iratok most a temesvári kerületi vasutigazgatóság mellett működő fegyelmi bíróság előtt fekszenek, amely már legközelebb itélkezik ebben az ügyben.

A Lloydtársulat is válaszol a megjelent nyilatkozatra

Temesvár, szept. 11. A Déli Hírlap tegnap a következő két nyilatkozatot kapta:

Igen tisztelt szerkesztő ur! „A Lloyd-bíróság ügye a nyilvánosság előtt” cím alatt b. lapjának f. hó 11-én kelt számában hozott, Dr. Hajdu Frigyes által közölt nyilatkozatra, kérjük a következők közlését:

Valótlan, hogy a kérdéses perben a semmitőszék az eljárást azért semmisítette volna meg, mert abban érdekelt bíró vett részt, hanem azért, mert az alperes érdekeltségi kifogása folytán eljárás a bíróság határozatának hozatalában a kifogásolt bíró is részt vett, ami azonban a Lloyd-bírósági eljárási szabályzat 22-ik §-a rendelkezéseinek megfelelően, szabályszerűen történt. Timisara Lloyd-társulat igazgatósága.

A Déli Hírlap tegnapi számában közölt nyilatkozatom egyik passzusára félreértésre adhat alkalmat. A szóbaforgó peres ügyben ugyanis a Semmitőszék az elsőfokú ítéletet tényleg az érdekeltségi kifogás alapján semmisítette meg. A bíróság azonban magának a kifogásnak érdemébe nem bocsátkozott bele és a megsemmisítés okául azon a semmitőszék által megállapított szabálytalanság szolgált, hogy a kifogásolt bíró a tanácskozásban és a határozathozatalban maga is részt vett. Ha már belekényszeríttem abba, hogy publicistikai tevékenységem során még mindig bíróság előtt folyó ügyben ügyvédi minőségemben nyilatkozatot tegyek, még nüanceszerű eltérés se zavarja a tényeket és a tényállás összhangját. Hajdu Frigyes dr.

Az őrszemes rendőr az utca minden járókelőjét tíz lelei megadóztatta

Kisenev, szeptember 11. (Tudósítónk telefonjelentése.) Az ügyészség tegnap letartóztatta Aratán közrendőrt, aki a pénzszerzésnek egészen furcsa módját találta ki. Aratán rendőrt őrszemesek küldték ki a Petru-Rares-utcaiba, ahol a forgalom rendszerint igen nagy szokott lenni. Mielőtt a rendőr szolgálatát megkezdte volna, néhány deci pálinkát hajtott fel az egyik kocsimában és így állott ki őrszemes helyére. Szolgálati tevékenységét azzal kezdte meg, hogy megállított minden járókelőt arra való hivatkozással, hogy az utcában új a járda és mindenki, aki ebben az utcában közlekedik, tíz lei forgalmi adót köteles fizetni. Akik nem akarták megfizetni a rendőrnek a legújabb forgalmi adót, azokat nem engedte végig az utcán, hanem revolvert vett elő és így állta el utjukat. Néhány óra alatt már pár száz leit gyűjtött össze Aratán közrendőr, míg végre értesült zsarolásáról az ügyeletes rendőrtiszt is és erre Aratánt letartóztatták.

Aratán közrendőrt, aki a pénzszerzésnek egészen furcsa módját találta ki. Aratán rendőrt őrszemesek küldték ki a Petru-Rares-utcaiba, ahol a forgalom rendszerint igen nagy szokott lenni. Mielőtt a rendőr szolgálatát megkezdte volna, néhány deci pálinkát hajtott fel az egyik kocsimában és így állott ki őrszemes helyére. Szolgálati tevékenységét azzal kezdte meg, hogy megállított minden járókelőt arra való hivatkozással, hogy az utcában új a járda és mindenki, aki ebben az utcában közlekedik, tíz lei forgalmi adót köteles fizetni. Akik nem akarták megfizetni a rendőrnek a legújabb forgalmi adót, azokat nem engedte végig az utcán, hanem revolvert vett elő és így állta el utjukat. Néhány óra alatt már pár száz leit gyűjtött össze Aratán közrendőr, míg végre értesült zsarolásáról az ügyeletes rendőrtiszt is és erre Aratánt letartóztatták.

Izgalmas fordulat ígérkezik a belvárosi új mozi építése ügyében

Temesvár, szept. 11. Ez év tavaszán nagy feltűnést keltett, hogy a temesvári ügyészség elkerlte a városi mérnöki hivataltól a belvárosi új mozi építésére vonatkozó terveket és az ügyészség a mozi építkezésének megkezdését letiltotta. Az ügyészség befejezte a nyomozást,

az iratok akkor az időközben elhunyt Archiri Sándor vizsgálóbíróhoz kerültek. A vizsgálóbíró kihallgatta a tanukat, majd az ügyészség visszaadta a terveket és megkezdődött a mozi építkezése. Az ügy lassankint feledésbe ment és úgy állott, hogy megszüntető határozatot hoz az ügyész.

UTASFORGALMUNK
 nagymérvű emelkedése elveink helyességét igazolta. Elvünk olcsón a legjobbat nyújtani! E lap előfizetőinek támogatását hálással azzal kívánjuk viszonzni, hogy emelkedő kiadásaink dacára

20%-ot
 adunk hatóságilag megállapított szobaárainkból.

10%-ot
 olcsó éttermi árainkból (P 1.50-es menüt kivéve)

Semmi
 kocsiköltsége nincsen, mert szemben vagyunk a Keleti Pályaudvarral.

Park-Nagyszálloda, III., Baross-tér 10. szám.

Gyermeknek öröme! Szülők szerencséje!

ARSENFERRATOSE

Sok ezer orvos rendeli vészes, ideges és gyenge gyermekeknek és anyáknak, az egész világon. Ismert erősítő szer, melyet úgy a gyermekek, mint a felnőttek szívesen vesz kellemes íze miatt.

Kapható minden gyógyszerárban.

CF BOEHRINGER & SOHMNE
 MANNHEIM-WALDHOFF

ség. A napokban azonban váratlanul újra felmerült a városi mozi építésének ügye és a temesvári ügyészség újlag indítványt tett a vizsgálóbírónak. Most már Isacu István dr. vizsgálóbíró vette kezébe az ügyet, aki kihallgatta Ecker József temesvári építész és Berenc nevű építészeti tisztviselőt. Ezeknek a vallomása új fordulatot adott az ügynek és valójában a szakértők megállapításai mellett terhelőek voltak. A vizsgálóbíró az ügyre vonatkozó iratokat tegnap ismét átszámaztatta Seciureanu Romulusz vezetőügyészhez és a közeli napokban izgalmas tanú kihallgatások és szembesítések lesznek.

Elég kedvező Temesvár közegészségügye

Temesvár, szept. 11. Prostean Oktáv dr. városi főorvos most készítette el Temesvár városának mostani közegészségügyi állapotairól szóló jelentését. A jelentésből örvendetesen megállapítható, hogy a város lakosságának egészségi állapota aránylag elég kedvező. A dinnyeszezon is elmúlt anélkül, hogy — miként más években — a szokásos tömeges megbetegedés járt volna vele. A legsúlyosabb népbetegség — a tüdőbaj — ellen állandóan folyik a küzdelem és ez most még eredményesebb lesz, mert a város beavatkozása folytán a tüdőbeteg gondozó intézetben új rendet teremtenek. Hónapok óta folyik Temesvárott az újszülötteknek a Calmett-szérummal való beoltása, amely igen kedvező eredményt mutat. A beoltott csecsemők kivétel nélkül szépen fejlődnek és közöttük egyetlen haláleset nem fordult elő, viszont a be nem oltott kisdetek közül több halt meg. Járványos betegség is csekélyebb számban fordult elő, mint más években az éveknek ennek a szakában. Szeptember elsején tizenkét vörhenyes és öt hastifusos beteg állott kezelés alatt. Azóta bejelentettek három vörhenyeset, egy hastifuszt, két diftériát és két vérhast. Meghalt egy diftériás beteg, elhunyt felgyógyult két vörhenyes és két hastifusos beteg. Jelenleg tizenöt vörhenyes, négy hastifusos, egy diftériás és két vérhasti beteg áll kezelés alatt.

Mész,
 cement, gipsz, nád, fedél- és elszigetelő-lemez,
ceresit
 vízhatlan elszigetelésekhez,
samot-tégla
 (tűzálló) tégla

JOHN ADOLF és FIA
 Temesvár, Fő-u. 2. (Posta mellett)
 alapított 1878. Telefon 229.

Hírek

— A megyei prefektus utazása. Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus tegnap este a Simpson-vonattal hivatalos ügyekben néhány napra Bukarestbe utazott.

— A megyeházáról kitelepítettek több hivatalát. Az új közgazgatási törvény életbeléptetésével Temesvárott megkezdte működését a tartományi igazgatóság, amelyet a vármegyei prefektúra épületében fognak elhelyezni. Hogy ennek helyet csináljanak, mindazokat a hivatalokat, amelyek nem tartoznak szorosán a vármegyéhez, az épületből kitelepítik. Így elkerül a vármegyházából a tanfelügyelőség, a hadirokkant hivatal, a hadiözvegyek és árvák egyesülete, az állami erdészeti hivatal és a mezőgazdasági szindikátus, amelyek a vármegyház földszintjén vannak. Ezeknek a helyiségeibe kerülnek a prefektúra segédhivatalai és az ezek által elfoglalt szobákat a tartományi igazgatóság részére alakítják át. A kitelepítendő hivataloknak október elsejéig kell a vármegyházát elhagyni.

— Pályázat a moziigazgatói állásra. A Biraescu György lemondásával megüresedett moziigazgatói állást a város már legközelebb betölti. Az erre vonatkozó pályázatot még ezen a héten fogják kiírni.

— Pályáznak Bibescu herceg díjára. Le Bourgetből jelentik: Bordoloiu román parancsnok és Jacobescu román kapitány francia gyártmányú repülőgépeikön utnak indultak Bukarest felé, hogy elnyerjék Bibescu herceg díját.

— Amerikai uszóstáféta Budapesten. Budapesti tudósítónk telefonálja: A magyar uszósövetség elhatározta, hogy meghívja Amerika válogatott uszóstáféáját a Klebelsberg-uszoda megnyitására.

— Szeptemberi tél. Bukarestből jelentik: Muscel megyében az időjárás hirtelen téliesre fordult. Tegnap egész napon át havazott és sűrű pelyhekben hullott a hó. A parasztlakosság már elővette jól őrzött bekecsseit és bárány kucsmáit.

— Tejcarnokok a parkokban. A város állandó választmánya elhatározta, hogy az egyes parkokban kioszkyszerű tejcarnokokat állít föl. Az állandó választmány utasította a városi mérnökséget, hogy az erre vonatkozó terveket készítse el. A kioszkokat tavaszra megépítik és azokat bérbe adják.

— Esőért imádkoznak, Párisból jelentik: A Bretagneban uralkodó hatalmas szárazság miatt az érsek feljogosította a papokat, hogy esőért könyörgő istentiszteletet tarthassanak.

— Bucusu Girodán. Giroda magyarsága vasárnap, szeptember 15-én tartja meg a szokásos bucsuünnepélyt, amikor egész napon keresztül különböző népmulatságok lesznek. Este a girodai magyar műkedvelők a Papp-féle vendéglőben előadást tartanak, amelyen három egyfelvonásos vígjátékot és több dialógot mutatnak be.

— Irodaát helyezés. Ransberger Andor, a Surduci közsébnánya r. t. és az Eissler J. és Testvérei cég itteni képviselője, irodáját Bőrcutca 3., III. emelet helyezett át. Telefon 1882.

— A temesvári magyar leányegylet szerdán, szeptember tizenegyedikén délután tartja meg rendes gyűlését a belvárosi, Dóm tér I. szám alatti helyiségében. A vezetőség kéri a tagoknak minél nagyobb számban való megjelenését.

— Krizsántelepi műkedvelők vendégszereplése a Rónácon. A krizsántelepi magyar műkedvelők, akik szeptember 7-én előadták a Nyul a bokorban című vígjátékot, szombaton, szeptember 14-én este a Rónácon vendégszerepelnek. Előadják a Szeget-szeggel című háromfelvonásos énekes népszínművet. A rónáci magyarság körében nagy érdeklődés nyilvánul meg a Krizsántelep műkedvelőinek vendégszereplése iránt.

— Ügyvédek kongresszusa. Brassóból jelentik: Brassóban ünnepélyes keretek között vette kezdetét az ügyvédek országos kongresszusa. A kongresszuson a kormány képviselőjében Voicu Nitescu helyettes igazságügyminiszter tartott nagyszabású beszédet és az igazságszolgáltatás reformját jelentette be. Az üdvözlések után megkezdődtek az érdemleges tanácskozások.

— Lábbal tiport polgárjogok. Genfből jelentik: A Népszövetség főtitkárságához érdekes beadvány érkezett. A beadvány szerzője Krujevics Juraj dr., a horvát parasztpárt külföldre emigrált vezére, aki a Népszövetség figyelmét felhívja a Horvátországban uralkodó állapotokra. A beadványban a horvát parasztpárti vezér megállapítja, hogy a polgárjogokat lábbal tiporja a jugoszláv uralom és konkrét esetekre hivatkozik. A beadvány végül szenzációs leleplezéssel szolgál. Azt állítja, hogy Belgrádból utasítást küldtek Zág-rábra Karkovics Beli tábornoknak, hogy Macseket, Krujevicset és Kosuticsot, a horvát parasztság vezéreit gyilkoltassa meg.

— Házasság. Karner Béla dr., Karner Ede temesvári kereskedő fia tegnap az anyakönyvi hivatalban házasságot kötött Schwarz Margittal, Schwarz Fülöp szeszakkereskedő leányával. Mint tanúk Aczél Raul dr. Turul-cipőgyári igazgató és Aczél Oszkár dr. ügyvéd szerepeltek.

— Nagy tűz. Galacból jelentik: Galacban az elmúlt éjjel ismét nagy tűz pusztított. Több kereskedés és ház leégett. A kár több millió leit tesz ki. Valószínű, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A tetteseket ezideig nem sikerült kézrekeríteni.

• Rádiók és azok átépítése, javítása, karbantartása, havidíjért legolcsóbban Jranja, Józsefváros, Skudier-tér 1.

— Járványos állatbetegségek Temesben. Temestorontálmegyében, sőt a szomszédos megyékben is, miként azt már megirtuk, két hónap óta erős mértékben uralkodik a szarvasmarha között a száj- és körömfájás. Minden óvintézkedés mellett sem sikerült a járványos betegség terjedését megakadályozni, ami leginkább a nagy nyári hőségnek tudható be. Jelenleg a vármegye kilencvenkét községében uralkodik a járvány. Remény van rá, hogy a hűvösebb éjszakák bekövetkezése és a nappali forróság némi enyhülése lehetővé teszi ennek a káros állatbetegségnek a leküzdését.

— Részeg ember halála. Megirta a Déli Hírnap, hogy Mirescu Vladimir napszámot a Gyár városban a Bega közelében alétan találták. Esméletlen állapotban a kórházba szállították, hol tegnap reggelre meghalt. A vizsgálat megállapította, hogy Mirescu előző este több korcsában fordult meg és hogy teljesen részeg állapotban indult hazafelé. Valószínű, hogy elesett és fejét bevverte a téglarakásba, amelynek közelében találták. Hulláját kivitték a temető halottas kamrájába, ahol boncolni fogják.

— Megszünik az Epreskert. Megirtuk már, hogy a józsefvárosi Epreskertben levő barakktelep megszűnik, mivel az ottani területet házhelyek számára kisajátították. Az epreskerti barakklakóknak a város a Gyár városban a Kunz-féle téglagyár közelében adott megfelelő nagyságú területet, azonban kötelezte őket, hogy az egyes telkeken rendes házat építsenek akár téglából, akár vályogból. Az epreskertieknek jutó házhelyeket vasárnap fogják sorsolás útján kiosztani. Az epreskerti telepet október elsejéig kell kiüríteni.

— Hármaskereszt szült. Nagyváradról jelentik: Bulinder János cipész mestert, a kegyesrendiek templomának harangozóját ritka szerencse érte. Felesége tegnap hármaskeresztet szült, három fiúnak adott életet. Az újszülöttek valamennyien egészségesek és az anyával együtt jól érzik magukat. A hármaskereszt nagy papi segédlettel maga Mayer Antal apostoli kormányzó keresztelte meg és az egyik fiu keresztapaságát is ő vállalta.

• Resicán, Oravicán, Lugoson és a Bácság ismert vidékein játszódik a Déli Hírnap új regényének cselekménye, amelynek közlését szeptember közepén kezdjük meg. Új előfizetőinknek, akik október elsejétől fizetnek elő a lapra, a regény közlésének megkezdésétől küldjük a lapot.

— Elhagyták az öngyilkos mérnököt. Aradról jelentik: még mindig lenyűgözve ádor Imre aradi mérnök, volt emigragató Bukarestben elkövetett nyílókossága. Zádor Imre holttestét Bukarestben felesége jelen elhamvasztották. Most már kéül megállapítást nyert, hogy a írott is jól ismert, kitünő fellépőrnököt anyagi gondjai kerget alálba. Két év előtti társas kifolyólag két millió lei adóssáallt magára, a Lysoform-képvifűzött reményei sem váltak be. ti tervei nem sikerültek és ésésében véget vetett életének. ytban Zádor István, a világhír festőművész fivérének siratja.

Pyram-Pa
tsban
— festi és fényipőjét. —

— Végéhez kö a Tuka-per. Pozsonyból jA Tuka-per tegnapi folytatólaglásán felolvasták Tukának espondenz Slovac című lapban cíkkéit. Ezután Tuka kijelent az emlitett lap alapításával ld figyelmét akarta felhívni ki viszonyokra. Hiába követ tonomiát és hiába szólalt fel tntben és ezért így akarta kikü autonomiát. Az ügyész és a bbb kárdest intéztek ezután T mire az elnök a bizonyítási eljezettnek jelentette ki. Ma valáson a katonai szakértőket ki, a hét végén pedig az üg beszédeére kerül a sor. Itéletét végere várható.

HOTEL CAFÉ RE
NT
TERMI
(KORONA) TIMA
Ujonnán berendezv
H a m z a Jancsi zert
verseny-z. Minden i-
tánc. Elsőrendű kony-
legjobb szakácsának
Elsőrendű asztali bo-
teremben és kávéház
Szolid családi szór
Vidékiek találkozóhej
kelt árak. Tulajdonos
WÄTZ J

Mész
Tordai cement
Gipsz

Szigetelő- és fedőleme
Nádfonatok, Trassz, Fec
la, Vastraverzek és beto
vaggontételben és kicsiny

Ifj. REITER SIMON
Timisoara, Küttl-tér. Telefon 4

Vegye meg

ARADOM

a Déli Hírnapot már kora délel
Városi kávéházban
és a
Dacia kávéházban

Ha szép akar lenni,
használd a **KULKA**-féle
liliom-tejkrémet, liliom-
tejszappant, liliompu-
dert, 3 színben. Kapható
kizárólag **KULKA** Emil városi
gyógyszertárában, a „Fekete Sas-
hoz”, L. Szentgyörgy-tér.

A vilnai zsidó színház temesvári vendéjátéka

a Városi Színházban

Szeptember 15-én, vasárnap este 9 órakor

Tag und Nacht

Tragédia 3 felvonásban. Irta: Sch. An Ski

16-án, hétfőn

Kidusch Hoschem

Zenés revü 4 felvonásban, 20 képben. Irta: Schalom Asch

17-én, kedden

Periferie

Irta: Frantisek Leó, 4 felvonásban

Negyventagu társulat, saját díszlet és ruhatar. Jegyek már válthatók a színházi pénztárnál.

Megrontott élet

A Déli Hírlap új regénye, melynek közlését a napokban kezdjük meg

Grozavescu Traján annak idején Lugosról indult ki, világhírű operaezenekes lett belőle és szédületes pályát írt meg, mint esendes halott visszatért Lugosra, hogy örök álmát szülővárosa földjében aludja.

Grozavescu Traján jutott eszünkbe, amikor elolvastuk a Déli Hírlap új regényének kéziratát. A regény hősnője egy lugosi urilány, S a l a m o n Anna, akiből fiatalon ismert nevű operaezenekes nő lesz, de végzetes, emésztő szerelem tragikus halálát okozza és Salamon Anna, az elnémult ajku ézenekes nő halottaiban visszakerül Lugosra és most ott alussza az örökkévalóság esendes álmát a lugosi temető szomorúfüzéi alatt.

Ugy pereg le előttünk ez az érdekes regény, mint egy számos felvonásból álló filmdarab. A Bánság ismert vidékein indul meg a történet, de az író elvezeti az olvasót sorra Nagyváradra, Párisba, Milánóba, Rómába, Flórencébe, Londonba, Interlakenbe, Bécsbe, végül

a Balatonra, mindazokra a helyekre, amelyeken végigperog előttünk Salamon Annának sok fájdalommal, pusztító szerelmével megmérgezett fiatal élete.

A lugosi fiatal lány beleszeret egy ismeretlen férfibe és mikor megtudja, hogy kicsoda, egyben arról is értesül, hogy szerelme özvegy édesanyja kezét kérte meg. A lány menekül a szülői háztól, de mostohaapja iránti szerelme mindenüvé elkíséri. Küzd érzelmei ellen, de azok évek múlva ellenállhatatlan erővel kirobbannak és a bonyodalmat csak a halál fenséges tragédiája oldja meg.

Szomorúan megkapó és minden sorában érdekfeszítő — színes epizódokban bővelkedő — történet tárul elénk a Déli Hírlap új regényében, amelyet avatott tollal, ügyes meseszöveggel és a szereplők hűséges jellemzésével írt meg B e r k ó Károly. Hisszük, hogy olvasóink az új regényt, amely helyenkint könnyekig megindító, élvezet-tel fogják olvasni.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Stoica Mária, Martinovics János, Vinczenti Ferenc. Meghaltak: Baranyi István 56, Dvoracek Elza 34, De-julescu János 2 hónap és Probst Anna 87 éves korában.

* G. Janura Jenny szept. 15-én nyitja meg higiénikus és ritmikus torna-iskoláját. Beiratások és információk Gyárv., Fehér-villa, Liget-ut végén.

Angol szövetek
legolcsóbban beszerezhetők
RABONG és SCHNEIDER
Temesvár-Belváros, Szt. György-tér, püspöki-palota.

— A fascista-per tárgyalása. Bukarestből jelentik: A fascista-per tegnapi tárgyalásán a bíróság kihallgatta H e n t e s c u tábornokot és Valcu ezredest, akik a vádlottak mellett kedvező vallomást tettek Valcu kijelentette, hogy a vádlottakat erőszakosságok elkövetésére nem tartja képesnek.

— Megölte a cséplőgép. Bok-sánból jelentik: Izgár községben cséplés közben halálos szerencsétlenség történt. G i u r a Miklós cséplő-géptulajdonosnak O s t r o v Traján nevű tizenöt éves inasa túlközel került a géphez és a lendítőkerék elkapta. A kerék magával rántotta a szerencsétlen fiút, aki két-három körülforgás után összetört tagokkal véresen hullott a földre. Mire segítségére siettek, már halott volt. A baleset ügyében a vizsgálat megindult.

— Súlyos vád. Nagybecskerekéről jelentik: A nagybecskereki vendéglősök egyesületének vezetését a belügyminiszteriumban feljelentették és azzal vádolták meg, hogy pénzügyi ellenszolgáltatás ellenében olyanoknak is kiadott vendéglői jog elnyeréséhez szükséges igazolványt, akiknek nem volt meg a kellő képességek arra. A belügyminiszter utasítására most a rendőrség lefoglalta az egyesület irattárát és szigorú vizsgálatot indított. A vendéglősök egyesülete azt állítja, hogy a feljelentés csak bosszu műve.

— Hét veszedelmes betörőt fogtak el. Plank Frigyes detektívönök hosszas nyomozás után elfogta Császár András és Bugyi János állás-nélküli munkásokat, akik hónapok óta fosztogattak Temesvárott és a közeli falvakban. Éppen akkor fogták el őket, amikor a Vadászerdei uton betörték Cotosman Vaszil közrendőr házába. Ott összehajkolták az összes ruhákat, fehérneműt és azzal kerekelt akartak oldani. A vállalatnál azután beismerték a tolvajlásokat, továbbá elmondták, hogy Császár munkát vállalt Cotosmánéknál és amikor megtudta, hogy nem lesz senki a háznál, értesítette a cimboráját, hogy együtt kifosztassák a lakást. A rendőrség széleskörű nyomozást indít, hogy megállapítsa a két tolvaj bűnlajstromát.

Nedves falakat
FENOLLAQ
folyékony szigetelőanyaggal lehet biztosan szárazzá tenni. Gyártja: **GROZIT, Timisoara**

— Az Ellenőr új száma. Szeptember 8 án jelent meg a csatolt területek magyarsága általános olvasott hetilapjának, az Ellenőr-nek új száma. T ó t h Sándor politikai, kritikai és közgazdasági lapjának új számát is a megszokott gondos szerkesztés, országos érdekű cikkek és tudósítások, gazdag és változatos tartalom jellemzik. Az 52 oldal terjedelmű lapban politikát, kritikát, közgazdasági cikkeket, eredeti budapesti tudósításokat, színházi beszámolókat talál az olvasó s minden cikk jogosan számíthat a közönség érdeklődésére. Azok, akik a lapot, annak irányát kellően nem ismernék, levelező-lapon forduljanak a lap kiadóhivatalához (Cluj-Kolozsvár, Str. Gh. Baritiu 7.), amely készséggel küld bárkinek díjtalanul mutatóvány-számot. Az E l l e n ő r kapható az ország minden hírlapárúsitójánál, példányonként ára 20 lei.

* A Déli Hírlap Budapestben állás-igénylő olvasható a Park-szálloda Kávé-számban, VIII., Baross-tér 16.

JÓNAPOT KIVÁNOK, kedves olvasó. Nézzed csak azt a felvonulást, amelyet a temesvári nők intéznek a városháza felé. Most, hogy az új törvény megadja a nőknek a választási jogot, sietnek is élni ezzel a választási joggal. Előbb odahaza kiválasztják a jelentkezésre a megfelelő ruhát, aztán elindulnak jelentkezésre. Majd elindul még a te feleséged, az ő felesége, az én feleségem. Elmennek nemcsak a feleségek, hanem a lányok is, akik be merik vallani, hogy elmúltak huszonegy évesek. Tegnap, a jelentkezés első napján, már két nőt vettek fel a községi választói jegyzékbe Temesvárott. Ez volt az első két feleség. De majd jönnek rajokban és bizonyos naponta két-három tucatjával is kerülnek a listába. És már előre örvendek a legközelebbi választásnak. Mert eddig, amikor órákon keresztül kellett ácsorogni a választási helyiségek előtt, amíg ránk került a sor, borzalmasan unatkoztunk. Ezentúl majd várakozás közben udvarlunk a szép nőknek és úgy elmulik a várakozás ideje, hogy észre se vesszük. No, jónapot kívánok.

— Hivatal lesz ismét a lakásokból.

A kormányzati épületben, amelyet annak idején kizárólag hivatalok elhelyezésére építettek, az utóbbi években igen elszaporodtak a lakások. Egész esomó hivatalos helyiséget foglaltak le lakások céljaira és a bírósági és pénzügyigazgatósági folyosók tele voltak állandóan ételszaggal. Prosteanu Oktáv dr. főorvos közegészségügyi szempontból kifogásolta ezeket a lakásokat és illetékes helyen felterjesztést tett ennek az állapotnak a megszüntetése ellen. Ennek a felterjesztésnek meg is volt a fogantatja és mindazok, akik még a kormányzati épületben laknak, máris megkapták az értesítést, hogy záros határidőn belül maguknak lakást keres-senek, mert az általuk használt helyiségeket legkésőbb november elsején újra hivatalos célokra fogják igénybe venni.

* Sack-ekék és ezek alkátrészei, mezőgazdasági cikkek, tengelyek, kocsi-rugók és az összes vasárúknak szállított áron kaphatók Scherter Ottó vaskereskedésében, Timisoara, Belváros.

Tapetázás
2500— leltől szobánként.
Butorszövet, Ripszek.
Szécsi és Tsa.
Hunyadi-ut 16. (2295)

— Tűzoltók zászlószentelése. Temeshidegkutról jelentik: A temeshidegkuti önkéntes tűzoltóság szeptember 29 én tartja meg zászlószentelését. Az ünnepre számos bánsági tűzoltószervezet küldi el a maga képviselőt. A vármegyei önkéntes tűzoltószövetség részéről Vidrighin Sztán elnök képviselőjében Heim Miklós felügyelő jelenik meg.

* A vadregényes krassói hegyek között indul a Déli Hírlap új regényének eseménye, amelynek közlését a hónap közepén kezdjük meg. Akik október elsejétől fizetnek elő a Déli Hírlapra, már a regény közlésének megkezdésétől kapják a lapot.

A Magyar Dalárda diszhangversenye. A temesvári Magyar Dalárda szeptember tizennegyedikén és tizenötödikén, szombaton és vasárnap ünnepeli meg fennállásának huszonöt éves jubileumát. Csütörtökön, szeptember tizenkettedikén a Magyar Dalárda elnökeinek, Ambrózy András bárónak tiszteletére szerenádöt rendez és a dalosok csütörtökön este a Lloydson végig vonulnak fátylaszenetben az elnök lakása elé. Szombaton este a Magyar Dalárda diszhangversenyt rendez a színházban, melyen a következő temesvári dal-egyesületek fognak közreműködni: temesvári Dalkör, Typographia, a Gyra, a Rónáci Haladókör, az Einacht, Dentscher Gesangverein, Tull, Freidorfer Gesangverein, a Lyra román tagozata és a temesvári Gló-a Dalegyet. A műsor kiemelkedő darma lesz a jubiláló dalárda Halál hegédűt című dal eléneklése, melyet Gogatschnig Guidó zenészkolai igazgató szerzett. A diszhangverseny előtt ünnepi beszédet mond Pogány László szerkesztő. Jegyek elővételben Goldmann Simon ékszerésznél (a Köffler-palotában) kaphatók 60, 50, 30, 20 és 15 leies áron. Páholy 250 lei.

Olcsó és jó
cserépkályhák
kandallók és takaréktűzhelyek
csakis
Turi György cserépkályhásnál
Temesvár, Rékási
ut 25 (villamos megálló közelében) kaphatók

Temesvári futballisták balesete. Bok-sánból jelentik: Könnyen súlyosá válható baleset érte vasárnap este Bok-sán közelében az Unio temesvári sportklub játékosait. A futbalcsapat Bok-sánban szerepelt és este autóbusszon visszaindult Temesvárra. Alig nagytak el Bok-sánt, amikor az egyik kanyarodónál az autóbussz belefordult az árokba. A soffőr és valamennyi játékos kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. Legsúlyosabban sérültek meg Popa Liviusz, az Unio titkára és Révész László. A baleset következtében a játékosok csak tegnap tértek vissza Temesvárra.

— Panamázó rendőrkapitány. Nagyikindáról jelentik: N e d o m a c k i Dusán nagyikindai rendőr-alkapitány ellen különböző vissza-élések és sikkasztások miatt fegyelmi vizsgálatot indítottak. A vizsgálat olyan sok terhelő adatot produkált, hogy a magáról megfélemedezett rend-őralkapitányt letartóztatták.

— Tolvaj borbélysegéd. Ismeretes, hogy augusztus első napjaiban vakmerő betörés történt Linde-m a n n Mihály gyárvárosi, Pacsirta-utcai fodrásznál, akinek üzletébe ismeretlen tettesek behatoltak és onnan nyolcezer leit meghaladó holmit loptak. A rendőrség megállapította, hogy a betörést L a u t z Vince temesvári borbélysegéd követte el, aki régebben Bukarestben volt állásban és Temesvárra — úgy látszik — mellékkereset miatt jött. A temesvári rendőrség átiratot intézett a buka-resti rendőrséghez és kérte, hogy a tolvaj borbélysegédet szállítsák Temesvárra. Most kiderült, hogy Lautz nem időzött tétlenül Bukarestben sem, mert egyik betörést a másik után követte el, míg végül elfogták. Jelenleg a vacarestii fogháznak a lakója és előbb ott kell kitöltenie büntetését, csak akkor felel a Temesvárott elkövetett lopásért.

Rádió

Műsor:

Szerda. (Szeptember 11.) Budapest. 9 óra 15: Hangverseny Thury Janka ének-, Jámbor Böske hegedű- és K. Metykó Annus zongoraművészek felvétélével. 12 óra: A rádió házikvartettjének hangversenye. 4 óra 10: Cserny József A gonosz törpe király című meséjét elmondja Szász. 5 óra 15: Novelláiból felolvass Börzsönyi Béla. 5 óra 45: Katonazene. 7 óra 45: Lóversenyeredmények. 8 óra: Gramofonzene. 10 óra 40: Cigányzene. Bécs. 11 óra: Délelőtti hangverseny. 4 óra: Szórakoztató zene. 8 óra 25: Esti hangverseny. **Belgrád.** 12 óra 45: Rádiókvartett. 8 óra 25: Kamarazene. 9 óra 40: Mandolinhangverseny. 10 óra 15: Gramofonzene. **Breslau.** 4 óra 30: Délutáni hangverseny. 6 óra 40: A régi és az új dal. 7 óra 15: Gramofonzene. 8 óra 30: Szórakoztató zene. **Berlin.** 8 óra 30: Müller-Schlosser Schneider Wibbel című vígjátékának az előadása. **Brünn.** 9 óra 30: Gramofonzene. **Frankfurt.** 8 óra: Rádiórevü. 9 óra: Vidám-est. **Hamburg.** 8 óra: Az ifjú Newyork című zenés hangjáték közvetítése. 9 óra 30: Altató dalok. 10 óra 45: Kávéházi zene. **Kattowitz.** 8 óra 30: Esti hangverseny. **Langenberg.** 8 óra 30: Esti hangverseny. 9 óra: A német szimfonikus zenekar hangversenye. **Leipzig.** 8 óra: Platzbecker Henrik Szókimondó című operettjének közvetítése. **Csütörtök.** (Szeptember 12.) Budapest. 9 óra 15: A rádió házikvartettjének hangversenye. 12 óra: Katonazene. 2 óra 40: Kísérleti átvitel Bécsből. A bandoengi (Java) rádióállomás hangversenye. 4 óra: Rádió Szabad Egyetem. 1. Magyar operaáriákat énekel Ábrányi Margit. 2. Szepessy Mihály adóügyi előadása. 3. Operaáriákat énekel Ábrányi Margit. 5 óra 20: Az Opera zenekarának hangversenye. 6 óra 30: Vizváry Mariska Szigethy József naplójából olvas fel. 7 óra: Cigányzene. 8 óra 15: Három egyfelvonásos szindarab a Studióból. 10 óra 20: A nemzetközi sakkverseny eredményei, utána gramofonzene. **Bécs.** 11 óra: A Cerdakvartett hangversenye. 4 óra: Délutáni hangverseny. 7 óra 30: Mascagni Parasztbecsület című operájának előadása. 10 óra: Jazz-band. **Breslau.** 4 óra 30: Szórakoztató zene. 7 óra: Specht Gerda énekesnő hangversenye. 8 óra 30: Behr Károly Spuck című tréfájának az előadása. 9 óra 45: Vidám áriák. 10 óra 35: Szórakoztató és tánczene. Utána a házi zenekar éjjeli hangversenye. **Berlin.** 8 óra: Kamarazene. Utána tánczene. **Belgrád.** 12 óra 45: Gramofonzene. 5 óra 30: Örsváltás a királyi palotából. 8 óra 30: Rádiókvartett. 10 óra 10: Dalest. **Brünn.** 7 óra: Tamburica zene. 8 óra: Zenekari hangverseny. **Frankfurt.** 8 óra 45: Dalest. 9 óra 45: A házi zenekar hangversenye. 11 óra: Tánczene. **Hamburg.** 8 óra: Plattdeutsch zene. 10 óra 25: Kávéházi zene. **Langenberg.** 8 óra 45: Andrejev Leonid Die Tage des Lebens című drámájának az előadása. **Leipzig.** 9 óra 30: Liszt zongorahangverseny. 9 óra: Operett részletek. **Mährisch-Ostrau.** 7 óra 20: Jazz-band. 9 óra: Szórakoztató zene. **Milánó.** 8 óra 30: Giordano Siberia című operettjének az előadása. **München.** 8 óra: A szerenese-kovács című népszínmű előadása. 9 óra 30: Modern kamarazene. **Stuttgart.** 8 óra 40: Weinschen Gertrude énekesnő közreműködésével. 10 óra 45: Tánczene.

Sport

Nyolc temesvári játékos szerepel a Szófiában mérkőző román válogatottban

A román válogatott csapat vasárnap, szeptember tizenötödikén méri össze erejét Szófiában a bolgár válogatott csapattal. A tavaly lejátszott mérkőzést Bukarestben a román válogatott csapat nyerte meg és így a revánsra a bolgárok nagy előkészületeket tesznek. A vasárnap Bukarestben lejátszott Bukarest-Temesvár városközi mérkőzés után a válogató bizottság összeállította a bolgárok ellen játszó román válogatott csapatot. A válogatott csapat nyolc tagja a temesvári Banatul, egy a resicai U. D. R. csapatból került ki, míg két tagja bukaresti játékos lesz. A válogató bizottság ezuttal esupa új erőt állított

a csapatba. A csapat összeállítása a következő: Lapusneanu — Czako. Bürger — Russen, Pop, Ciolac — Dumitrescu — Deju, Sepi — Madarasz — Kovács. Russen és Dumitrescu kivételével a többi játékos a Banatul kötelékébe tartozik, kivéve Dejut, aki az U. D. R. tagja. A válogatott csapat szereplése elé sportkörökben nagy érdeklődéssel tekintenek. A csapatot Szika János kíséri Szófiába. Románia válogatott csapatán kívül kedden, szeptember tizenhetedikén Bukarest válogatott csapata mérkőzik Szófia válogatott csapata ellen. Még nem döntöttek, hogy ezt a mérkőzést a Balkán kupáért játszá-e le.

Közgazdaság

Megindul a drágaság a temesvári hetipiacokon

A temesvári hetipiacokon is érezni lehet már a közeli ős hatását. Az árak több árucikknél emelkedtek, míg a szőlő olcsóbb lett. A hetipiacokon már csak igen kevés dinnyét lehet találni, helyette a szőlő uralkodik. Az egyes cikkek piaci árai a következők:

A paradicsom kilója két-három lei.
A zöldbab kilója tizenhat lei.
Az uborka még mindig nagyon olcsó. Négy és öt darabot adnak egy leiert. Salátának való uborka darabja egy lei.

A karfiol darabja tiz és husz lei körül váltakozik.

Kelkáposztát már alig látni a piacokon. Darabjéért hat leitől föfelé nyolc-kilene leit is elkérnek.

A káposzta szintén drágább lett. Kisebb fejért hét és nyolc leit, nagy fejért tizennégy leit is elkérnek.

A városi földek idei termése. Bauer Henrik, a városi gazdasági vállalat vezetője, tegnap bejelentette a polgármesteri hivatalnak a városi földek idei termésének eredményét. A kimutatás szerint a városi földeken 1.313 mázsa elsőrendű és 38 mázsa másodrendű buza, 92 mázsa elsőrendű és másfél mázsa másodrendű árpa, továbbá 1.518 mázsa zab termett.

Csökkentik az adóhivatalok számát. Lázár Kornél dr. temesvári pénzügyigazgató tegnap érdekes előterjesztést tett a pénzügyminiszternek. A pénzügyigazgató javaslatot tesz a vármegye területén működő adóhivatalok számának leszállítására olyképpen, hogy a jelenlegi huszonhat adóhivatalból mindössze tizenegy maradjon meg és pedig lehetőleg járasi székhelyeken. Ezenkívül tervezi a pénzügyigazgatóság átszervezését is és pedig úgy, hogy a tisztviselők létszáma leszállítható legyen. Elsősorban nyugdíjazni fogják mindazokat a hivatalnokokat, akik a szolgálati korhatárt már elérték.

Irtják a baksisrendszert. Bukarestből jelentik: A pénzügyminiszterium tegnap az összes vámfelügyelőkhöz nagyjelentőségű rendeletet intézett. Ebben a miniszterium hivatkozással az egyes határállomásokon és vámo-

A hagyma kilója három és négy lei.
A gomba literje tizenöt és tizenhat lei.

A tojás drágább lett. A múlt héten még két lei husz banit kértek darabjéért, míg most két lei ötvenen alul nem lehet kapni darabját.

A körte kilója nyolc és tiz lei. Finomabb minőségű körte kilójáért tizennyolc és tizenhat leit is elkérnek.

Az alma ára nyolc-tiz lei.

A cukordinnye öt-hét lei. Jobb görögdinnyeért tizenkét leit is elkérnek.

A szőlő kilója tiz és tizennégy lei.

A szilva kilója nyolc és tiz lei.

A burgonya kilója három lei.

A disznóhús ötvennégy és ötvennyolc lei.

A borjúhús ötvennégy és hatvan lei között váltakozik.

lasi állomásokon divó baksisrendszerre és egyéb visszaélésekre, felszólítja a vámfelügyelőket, hogy a legszigorubb ellenőrzést gyakorolják. Elsősorban kötelesek a vámfelügyelők az egyes vámirodák könyveit felülvizsgálni, hogy azokból megállapítható legyen, vajjon az elvámolással foglalkozó cégek mennyi baksist adtak úgy a pénzügyminiszteriumban, mint az egyes vámoknál alkalmazott tisztviselőknél. A miniszterium ezenkívül repülőbizottságokat szervez meg és ezek hirtelen itt és ott is megjelennek és vizsgálatot tartanak.

A Resitana fizetésektelensége. A fizetésektelenné vált Resitana gyarmatáru kereskedelmi részvénytársaság, amelynek részvénytöbbsége Fleisch Samu kezében van, most állítja össze vagyoni állagát. A husz millió leit meghaladó passzívákban a temesvári piac jelentékeny érdeklődéssel bír. A temesvári cégeken kívül legtöbbször trieszti és hamburgi cégek bírnak érdeklődéssel. Így többek között a Wallfish trieszti cégnek a Resitana 1.600.000 leiel tartozik. A Resitana még nemrégiben egyik külföldi hitelezőjénél nyolc vagyon rizz tárgyában diszponált és adott utasításokat. Az aktívák összeállítása most van folyamatban és

csakis a tiszta vagyoni állag ismeret után lehet szó arról, hogy a Resitana hitelezőinek egyezkedési ajánlatot tesz.

Iparosok kulturháza. Aradról jelentik: Az aradi iparosok sok áldozatkészséggel megépítették az Iparosok Kulturházát. Az új kulturház felavatása ünnepélyes keretek között ment végbe. Az egyes szónokok min elismerőleg nyilatkoztak Reinhardt Gyuláról, akinek fáradozása tette lehetővé, hogy az Iparosok Kulturháza létrejöhessen. Reinhart Gyula hangot adott, hogy a téglából és kőből való kulturház után létesíteni kell a lekövetkező kulturházat is.

Erdélyi pénzüzet válsága. Besztercéről jelentik: Az 1889-ben alakult Központi Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság, besztercei pénzüzet, amely a régi Magyarország egyik legjobban megalapozott vidéki bankja volt, fizetésektelenné vált. A bank faizeteket finanszírozott, azok rosszul sikerültek és tőkéje nagy részben odavesztett. A bank szanálására megindult tárgyalások sikerrel kecsegtetnek.

A budapesti tőzsde jegyzése (Szeptember 10.) Leszámlolóbank 92,3 Kereskedelmi Bank 117, Angol Bank 100, Magyar Bank 91,7, Magyar Hitelesítő Bank 80,3, Pesti Házai 200, Drasche 162, Csehszlovákiai 98, Urikányi 109, Rimo 97,8, Salgó 49, Altalános Köcskei 697,5, Bocskai 210, Nasiczi 165,5, Spodina - , Szabó 240, Ganz 101,5, Magyar Csehszlovák 113,8, Délcukor 101, Lipták - , F. P. 15,2, Nova 36,2, Temesvári Szász 248, Temesvári Sör - .

Szinház

A vilnai társulat temesvári vendégjátéka

Mindenképpen méltó az a nagy érdeklődés, amely a világhíró vilnai zsidó színtársulat temesvári vendégjátékait már is megelőzi. Alig terjedt el a híre, hogy a kitünő együttes nálunk is ismét játszani fog, tömegesen keresték fel a színházi pénztárt, hogy jegyet biztosítsanak maguknak az előadásokra. Mindenkinek élénk emlékezetében van még, hogy ez a nagyszerű együttes két esztendővel ezelőtt milyen magas nivóju és művészi előadásokat produkált, természetes tehát, hogy mindazok, akik az igazán művészetnek barátai, sietnek helyet biztosítani maguknak. A vilnaiak műsora a következő: szept. 15-én vasárnap este 9 órakor: Tag und Nacht. Sch. An Ski 3 felvonásos tragédiája, hétfőn Schalom Asch 20 képből álló zenésrevüje a Kidusch Hoschem, kedden pedig Frantisek Leó 4 felvonásos drámáját a Periferie-t mutatják be. A társulat negyven tagból áll és saját díszlet és ruhárral jönnek le Temesvárra. Az előadásokat a Városi Színházban rendes helyárral tartják meg. Jegyek szerdától a színházi pénztárnál válthatók.

Német színház. Az a német prózai színtársulat, amely kiváló bécsi erőkből áll és romániai körutra indult, szeptember 21-én kezdi meg a temesvári városi színházban előadásait. A társulat vígjátékokat és drámákat fog előadni és első előadásul a Leinen aus Irland című három felvonásos vígjátékot tűzte ki, amelyben az egész társulat bemutatkozik, mert a darabnak huszonkét szereplője van. A darab a háború előtt játszik és az akkori kedélyes világot a maga kedves figuráival hozza színre.

Próbírdetások

Alkalmazás

Megbízható mindenest
a főzéshez ért, idősebb házaspár-
felvétetik. Cim: Erőd u. 12, II. em.

Németül beszélő

Intelligens gyermekleányt keresek kis
gyakímbhoz. Csak olyan egyén jelent-
kezen, aki már volt gyermekek mellett
60 bizvnyítványokkal rendelkezik.
Cim a kiadóban. (4764)

Mindenest keresek

Legteljesebb hadiözvegyet, ki a főzéshez is
ért. Gyárvaros, Uri-u. 27. (5006)

Tiszteletes házaspárt

házmesternek keresek, ahol az asszony
a főzéshez is ért, október elsejére.
Eszébetváros, Teleky-u. 10, balra.
(4974)

Allást keres

Jobb leány

gyermek mellé ajánlkozik csekély
bérrel. Cimeket „Gyermek” jeligére
a kiadóba kérek. (5003)

Perfekt szabásznő

ajánlkozik nagyobb divatszalon önálló
szabására. Szives megkeresések „Őszi
szabásznő” jeligére a kiadóba ké-
redek. (4999)

Perfekt varrónő

ajánlkozik vidékre házivarrónőnek ajánl-
kozik. Cim a kiadóban. (5000)

Jobb leány

ajánlkozik tanulóknak bármilyen mes-
teriségre teljes ellátással. Cimeket „Ta-
nuló” jeligére a kiadóba kérek. (5004)

Adás-vétel

Eszébetvárosi szántóföldek
jó minőségű termőtalaj, másfél holdas és
három holdas parcellákban eladó. Alföldi
gazdasági társaság dr. (Belváros, Lénau-tér 1, Ei-
nstadtter-ház.) (4995)

Méhes

család (telelésre bőven ellátva méz-
szedő) méhészeti eszközökkel, 6 család
széke üres, új kaptárokkal együtt
eladó. Blaskovits-telep, Geml-utca 5.
(4971)

Cseresznyefa hálószoba

modern, teli Plisteres cedrus és virág-
nyissal elsőrangú munka. Valamint
hálószoba hálószobák, ajtók, ablakok
szigetelésére is kaphatók. Cotarla II.,
Farkas-u. 7, Farkas-u. végén. (4991)

Könyvszekrény, íróasztal

faóra, kredenc, kanapé, szekrények,
ágyak, egyszerűbb vaságy eladó.
Cim a kiadóban. (4963)

Régi szekrényt

megvételre keresek. Cimeket a kiadóba
kérek.

Üzleti berendezés

egyeskeresek.) jókarban lévő eladó.
Blaskovits-telep, Geml u. 5. (4972)

Ujszentes községben

1 km Temesvártól, házamat 800
m² területtel és saroktelekkel eladnám. Tóth János,
Ujszentes, 111. szám. (5005)

Iskolai

rajz- és írószerek legolcsóbban
Galambos papirkereskedésben.

Lakás

Modern lakások

székhelyiségekkel kiadó. Ugyanott
egy kis ház eladó. II. ker., Selyem-
vár-u. 23 b. (4998)

Egy szobás

két szobás lakás vízvezetékekkel ok-
tóber 1-re kiadó. Grünwald, Fröbl-
utca 18. (5002)

A SZENVEDÉLY TÜZÉBEN

Írta: PAUL REBOUX

A HÍRLAP MEGVÉTELEI RÉSZLETÉBEN

35. Folytatás

Makacsul, némán, érzéketlenül, újra
kezdte, de Estrella rákiáltott:

— Hát hagyd el már! ... Kain! ...

Gyilkos! ...

És mialatt Estrella gyöngéd jelzők-
kel halmozta el a megvádolt és elátko-
zott holttestet, Benito a hallucináló
szívósságával mindenáron meg akarta
érinteni testvérét, szintelen, távoli
hangján folyton azt ismételve: „Elég
... elég.”

— Nem! — szólt ismét az asszony. —

Gyilkos! Megölted a testvéredet ...
Kain ... Megölted! ...

— Elég ...

— Miért hallgassak? ... Most már
semmim sincs ... A szeretőmet ölted
meg, gyilkos! ...

— Elég!

— Hagyd békén a szeretőmet ...
ő az enyém ... Szerettem ... és ő is
szeretett ...

— Elég!

— Magammal viszem ... nem lesz a
tied ... Gyilkos! ...

Erre a testvérgyilkos agya elsötétült
az ölés mámorától. Vak deliriuma
minden „elég”-nél csak nőtt. Ő, ez a
száj, amely itt kiabál! ... Ez a lélek-
bemaró száj ... Elhallgattatni ezt a
száját ... Háromszor egymásután üvöl-
tötte: „Elég! ... Elég! ... Elég! ...”
Hirtelen a düh paroxizmusában ma-
gasra emelte fegyveres markát, aztán
belemélyesztette az élébe domboruló
mellbe.

Estrella hörögve szökött fel, aztán
visszahullott, neki dőlve a padtáblá-
nak, szorosan Luisito mellé akit karja
nem bocsátott el.

Az éjszaka csöndje újra szétterült a
szelid fénnel elárasztott térség fölött.
Semmi sem moccant. Sem ezek a tes-
tek, sem ez az ember, akit messze ta-
szított tőlük az irtózat.

Ebben a perében távoli léptek hang-
zottak el. Egy kapu nyílt, beeszködött,
aztán újra kinyílt. Valaki aggodó han-
gon kiáltott: „Estrella! ... hol vagy?”
Valaki jött; futott. Ramon volt. Meg-
látva Benitót nevéen szólította.

A tengerész elsötétült lelkén hirtelen
átvillámlott valami derengés. Hullám-
zó, rendetlen gondolatok tömegével to-
longtak fel benne. De ezeknek a csá-
pongó gondolatoknak a viharában ott
lebegett egy emlék: Ramon — igen,
Concha mondta — Ramon volt, aki ezt
a gázságot kifőzte.

— A feleséged keresed, átkozott?

Anélkül, hogy időt adna arra, hogy
maga lássa meg, izmaival guzsbakötte
öt és térdét csipőjének feszítve, a moz-
dulatlan pár felé taszigálta, mely
olyan volt, mintha bele ájult volna a
szerelembe.

— Itt van ... Ő meg a szeretője ...

Ramon felüvöltött, mint egy állat és
haragra kelt. De Benito anélkül, hogy
eleresztené, kezével hátrafeszítette és
az örület önkívületében a száját ha-
rapdálta. A másik vergődve a haszta-
lan erőfeszítésekben, tajtékozva a düh-
től, néma kegyetlenséggel marta a te-

nyerét. Végül, mikor őrzőngő lendület-
tel megpróbálta kitepni magát, Benito
eleresztette:

— Hát most eredj, válaszd szét őket!

Ramon amint kiszabadult, rohant,
hogy szétválassza a büntársakat. De
amint hozzájuk ért, valami borzasztó
dolog tünt szemébe. A férfi gégejéből
és a nő melléből folyó vér összevegyült
és ez a nem várt vér, ez a piros vér,
ez az omló vér befestette azt a két ki-
nyult, lágyan egymásnak dülő testet
és folyt le egész a földig.

Ramon egy borzalmasan elnyújtott
üvöltéssel vetette magát feleségére, el-
borította öleléseivel, végnélküli pana-
szokat jajgatva ...

Ebben a perében több ablak meg-
nyílt a téren és fejek lettek láthatóvá.
Mire a sietve leendő emberek oda ér-
tek, Benito már nem volt ott.

XXXIV.

Futott minden érejtől. Cipőjének
nemez talpai elhalkították futását,
senki sem látta meg. Futott ész nél-
kül, a menekülés vágyával, mendegy,
hogy hová, mindegy, hogy hogyan,
mintha önmaga elől futna. Semmi sem
tudta kitörölni lelkéből ezt a gondola-
tot: távolságot teremteni közte és aköz-
t a borzalmas, vérző valami között.

Miután végig futott a rakodóparton
és átjutott a Tenger-kapun, egy ke-
resztuton jobbra vágott. Ez az ösvény
a San-Joséba vezető országútra nyílt.

Az éjszaka ragyogó volt. A csendet
semmi sem zavarta. Benitóra valami
kábultság telepedett. Az életnek ez a
vad pazarlása elhasználta minden
energiáját. Összeesett.

Azonnal felkelt újra. A cadizi véd-
gátakon, melyek az öböl másik olda-
lán tüntek föl, csillogó pontok csopor-
tosultak és szóródtak szét eleven vil-
lódzással. Távoli homlokzatokon abla-
kok világosodtak ki, egyik a másik
után.

Borzongások futottak végig Benito
testén, melyen urrá lett a bekerített
állat vad félelme. Gépiesen számítani
kezdett. A bünt fölfedezik és megbün-
tetik. Emlékezett, hogy látott már ra-
bokat, akiket hajóra vittek, hogy
Ceutá-ba szállítsák őket. Felordított,
kőnyörgő és irtózáttal telt hangon:
„Nem! Nem!” A hangja esengése, mely
visszhangot vert az éjszakában, bele-
hasított, mint az ostoresapás és tovább
hajította az uton. Elment a háza előtt,
kiment a városból, megkerülte a San-
Fernando erődöt és anélkül, hogy lé-
lekzethez jutna, nekivágott a sós par-
toknak.

A bűn tudata lassan-lassan határo-
zottabb alakot öltött lelkében. Gyilkos,
vért ontott ... A keze, az ő keze ölt ...
Gyilkos ... Szünet nélkül ez tért vis-
sza. Folyton futott; már nem csak a
gyötrelmetől való félelmében, hanem
amiatt a fizikai borzalom miatt is,
amely rátapadt és mohón marcang-
olta.

A holdfényes ég alatt csöndesen pi-
hent a parti sikság. A sópiramisok a
rájuk zuhogó holdfényben fehér pik-
kelyes sikká olvadva csillogtak, egé-

szen a láthatár szélégi, mintha a föld-
ből bujnanak ki és szaporodnának. Be-
nito futott, lehajolt fejfelé, hátra tett
kezekkel nem látva mást, mint a lábai
alatt elfutó fővényt. Hirtelen meglátta
ezeket a kísérteteket. Ugy érezte, hogy
elvész ebben a magányban, ezek között
az ellenséges és titokzatos alakok kö-
zött. És most már csak azzal törődött,
hogy kikerülje ezeket a nagy, fehér
valamiket, melyek el akarják állni az
utat ...

Többször befurta magát a csónakok
közé, melyek itt-ott megszággatták a
sikságot. A lágy talaj lábaihoz ragadt.
Mikor megpróbált visszamászni a me-
redeken, elesuszott és ujjaival baráz-
dákat vájva a kövér agyagba, vissza-
hullott a pocsolyák közé. A sós víz ha-
ját az arcába tapasztotta és megtöl-
tötte száját fanyar keserűséggel. Néha
egy kő gördült le mögötte és váratlan
zajával korbácsként suhintott végig
menekülésén.

Egy legelőnek vette utját. Messze
egy alvó marhacsorda feküdt. Köze-
ledtélre fölébredtek és lomhán keltek
föl az állatok. Pofájukat előre nyuj-
tották. Mikor elment mellettük, el-
nyújtott bögést hallattak. Vacogott a
félelemtől.

(Vége köv.)

Pályázat.

A temesvár-józsefvárosi róm.
kath. hitközség iskolaszéke pá-
lyázatot hirdet egy

tanítói állásra

a róm. kath. elemi fiúiskola né-
met tagozatához.

Pályázati határidő szeptember
15. A kérvények Stachler Adam
elnök urnál (Temesvár-József-
város, Küttl-tér 3. sz.) adandók
be, a szükséges fölvilágosítás is
ott nyerhető.

Temesvár, 1929 szept. 9-én.

A róm. kath. Iskolaszék

Girodai szőlőkben

kis ház egy holdas kerttel bérbeadó.
Cim a kiadóban. (4980)

Butorozott szoba

Mária-szobor közelében egy-két fiatal-
embernek kiadó. Cim a kiadóban.
(5001)

Különféle

Bérszántást vállalunk

legújabb szisztemájú motorekkel 10—
12-ig, Timisoara III. ker., Mező sor 18.
(5006)

Lakások

tisztítása, portalanítása, par-
kettgyalulás, surolás és ke-
félés. Poloska, bogarak,
patkányok irtása nehéz gáz-
zal garantálva. Ruvin Vállalat, III.,
Püspök-ut 5. (3091)

Déli Hírlap

1929 SZEPTEMBER 12

LEGUJABB

V. ÉVF. 207. SZÁM

Mária királyné Temesvárra érkezik

Temesvár, szeptember 11.

Mária özvegy királyné — mint már megírtuk — október 10-én Temesvárra érkezik, hogy résztvegyen a Timistorontól repülőgép felszentelésén. A királyné fogadtatásának és az ünnepeknél programját tegnap beszéltek meg a vármegyházán Cigareanu Liviusz dr. vármegyei prefektus, Domasneanu György főpolgármester, Comsa Gergely aradi püspök, Bocu Szever miniszter neje, Marsieu aradi és Bojinea dr. oraviceai prefektusok, valamint különböző egyesületek vezetői. Október 10-én a józsefvárosi pályaudvaron ünnepélyesen fogadják Mária özvegy királynét, utána következik tábori mise és a repülőgép felszentelése, délután pedig bankett. Délután a királyné különböző kulturális egyesületeket látogat meg, este a tiszteletére a színházban diszeldadást rendeznek. A királyné másnap meglátogatja Buziást, október 12-én Aradra, onnan pedig Bukarestbe utazik. A programot jóváhagyás végett a főudvarmesteri hivatal elé terjesztik.

Hadüzenet nélkül

folyik Keleten a háború

London, szept. 10.

A Timesnek táviratozzák, hogy Szovjetország hadüzenet nélkül formális háborút visel Kína ellen. Az orosz csapatok előnyomulása arra vezethető vissza, hogy Oroszország belsejéből segélycsapatok érkeztek és Blücher, a szovjet haderő főparancsnoka, vette át ezen csapatok felett a vezetést. A hét folyamán újabb erősítéseket várnak Moszkvából. A kínai csapatok utasítást kaptak, hogy a végső-kig védelmezzék meg állásaikat, azonban semmi esetre sem nyomuljanak be orosz területre.

Moszkvai híradás szerint az Amur és a Sungari folyók összefolyásánál nagy aknamezőket fedeztek fel, amelyet a kínai katonai hatóságok helyeztek el a keletkínai vasutak lefoglalása alkalmával. Az erős vízáramlás folytán az aknáknak elsodródhatnak és így veszélyeztethetik a folyón való hajózást. Az Amur folyón a hajózást erre való tekintettel megszüntették.

A CSEH KÉM ÜGYÉNEK TÁRGYALÁSA. Budapesti tudósítónk telefonálja: Pecha Vince kémkedési ügyében a katonai törvényszék tegnap folytatta a tárgyalást. Zárt tárgyaláson a tanukat hallgatták ki és ítéletet a bíróság valószínűleg esütörtökön délután hoz.

Uj törvénnyel rendezik az állampolgársági kérdést

Bukarest, szeptember 11.

(Tudósítónk telefonjelentése). A kormány uralomra jutása után több ízben hangoztatta, hogy rövid időn belül elkészíti az állampolgárságról szóló törvény revízióját. Jonescu és Modoleanu belügyi vezérfelügyelő most állították össze a vonatkozó törvényjavaslatot, amely szerint mindenki állampolgárságot kap, aki 1918. dec. elsején a mostani Románia területén illetőségi joggal bírt.

A törvény megszavazása után határidőt állapítanak meg a jogosultság érvényesítésére és akik ezen idő alatt igazolni tudják, hogy az imperium átvételekor a mai Románia területén volt illetőségük, azok bejutnak az állampolgársági névjegyzékbe. Az új javaslat, amely sok ezer erdélyi ember állampolgárságát lesz hivatva tisztázni, a kamara őszi ülészakán kerül tárgyalás alá.

Az ortodoksz zsidóság világkongresszusra gyűlt össze az osztrák fővárosban

Bécs, szeptember 11.

(Tudósítónk telefonjelentése.) Az ortodoksz zsidóság három-ezer kiküldöttje, közöttük számos rabbi és esodarabbi, akik negyvenkét államból sereglettek össze, tegnap délelőtt kezdték meg világkongresszusukat. Az osztrák fővárosban tartották meg a kongresszust, amelyre megjelent az egyik lengyelországi esodarabbi is, aki olyan népszerű odahaza, hogy a kongresszusra ötszáz híve kísérte el. Az ortodoksz zsidók nagygyűlése foglalkozni fog avval a

kérdéssel is, hogy vajjon az ortodoksz zsidóság csatlakozik-e a cionista mozgalomhoz. Valószínűnek tartják, hogy elvetik az erre vonatkozó javaslatot és határozatukban kifejezésre fogják juttatni, hogy elítélik a cionizmust és elégedetlenek Palesztina kormányzásával. Ezzel a világ zsidósága hivatalosan is két részre fog szakadni, a nacionalistákra — ezek a cionisták — és az antinacionalistákra, akik az eddigi államok kereteiben kívánnak továbbra is élni.

Életfogytiglani fegyházra ítélt apagyilkos fiu

Innsbruck, szeptember 11.

A felebbezési bíróság óriási érdeklődés közepette kezdte meg Halsmann Fülöp rigai diák bűnperének tárgyalását, aki ellen az a vád, hogy kirándulás alkalmával apját egy merdek szikláról letaszította és az öreg embert másnap holtan találták meg a merdek mélyén levő vízmosásban. Az apagyilkos fiut az elsőfokú bíróság életfogytiglani fegyházra ítélte.

Felebbezés folytán tegnap az innsbrucki felebbezési bíróság kezdte az annak idején nagy szenzációt keltett ügynek a tárgyalását. Az apagyilkos fiu a tárgyalás megkezdése előtt a hatóság engedelmével a zsidó temetőben felkereshette apja sírját. Fegyveres börtönőrök kísérték a fiut a temetőbe és idegen nem zavarta meg

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'08'25, Párisban 15'15

Temesvári magánárfolyamok 1929 szeptember 11-én reggel:

Az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R.-T. fiókja (volt Kereskedelmi és Gazdasági Bank) devizaosztályának árfolyamai.

Minden pénznem mellett két számjegy áll. Ezek közül az első a vételt a második az eladást jelzi.

Angol font 816'00, 817¹/₂ — Dollár 167'90, 168'10 — Hollandi for. 67¹/₂ — 67¹/₂ — Dinár 2'95, 2'96¹/₂ — Francia frank 6'59, 6'59¹/₂ — Olasz lira 8'81, 8'81¹/₂ — Cseh kor. 4'98, 4'99 — Német márka 40'11, 40'13 — Osztr. schilling 23'70, 23'73 — Magy. pengő 29'38, 29'40 — Sv. frank 32'40, 32'42

Terményárak:

Buza 520, ujbuza 540, tengeri 450, árpa 330, zab 320, rozs 420, korpá zsákonként 280, burgonya 160 lei száz kilónként. Repce kilója 11 lei.

utját. A sír mellett csak özvegy édesanyja volt még. A tárgyalás kilenc órákor kezdődött, amelyre a bíróság tizenegy tanút idezett be. Halsmann Fülöp tagadta, mintha apját, aki gáiban főorvos volt, meggyilkolta volna. A vádlott után a tanúk kihallgatására került a sor.

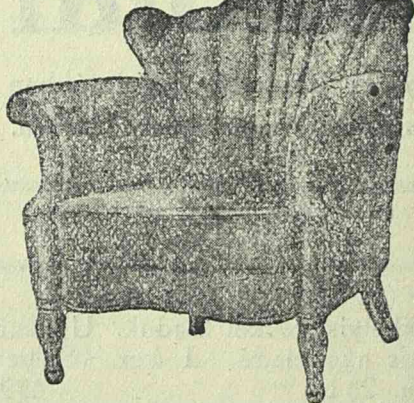
NEM BIZNAK AZ ANGOLOKBA

Londonból jelentik: A lapok értékelése szerint Jeruzsálemben még mindig nagy a feszültség a zsidók és arabok között. Mindkét részről keserű kereskedelmi bojkottot terveznek egymás ellen. Jeruzsálem állandóan angol fegyveres csapatok őrjáratát látják, hogy a szuronyok villogásával lehűtsék a harci kedvet. Az arabok mindazonáltal fegyverkeznek és keservesen panaszkodnak, hogy Jordánon túl lakó beduinok nyújtott fontot is elkérnek egy puskáért, amivel azelőtt legfeljebb öt fontot ért. Daily Telegraph tudósítója szerint egyik fél sem bíz az angol kormány pártatlanságában.

A MINISZTERIUMOK ÁTSZERVEZÉSE.

Bukarestből jelentik: A miniszterelnökség tegnap körrendeletet intézett az összes miniszteriumi hivatalokhoz, meghagyva azt, hogy három nap alatt terjesszenek be a főnökök részletes táblázatát az összes tisztviselőkről. Ezekre a táblázatokra a miniszteriუმok átszervezésével kapcsolatos eszközöndő új tisztviselőbeosztások van szükség. Minden tisztviselő mellé be kell vezetni a szolgálati évszámát, a tanulmányi előképzettségét és a minősítést. Ezenkívül külön kimutatásban jelentik be a hivatalfőnökök, hogyan gondolják a tisztviselő beosztását az új törvény és a szolgálati táblázat alapján. A jelentéseket a miniszterelnökségen összpontosítják rövidesen megkezdik a tisztviselő beosztásának munkálatait.

Tel. 206

F. PODRACZKY
Timisoara II. ker. Iskola-utca 10.
Műbutorokárpitos speciál bőrbutorokra.

Jobb házból való
tanuló fizetéssel
azonnal felvétetik.
PODRACZKY F., kárpitos. Iskola-u. 2.